

Motion till Naturskyddsföreningens i Norrbottens länsstämma 2025

Återupta Inventera Mera

Bakgrund

Under perioden 2021-2022 utfördes detta projekt, där jag fick i uppdrag att skapa ett material för studiecirkel om naturvärdesinventering, ett ämne som har efterfrågats i samband med kurser om skog som föreningen har genomfört sedan 2019. Behovet av ett samlat material blev tydligt efter ett stort antal förfrågningar från medlemmar och intresserade om tillgängligt undervisningsmaterial.

För närvarande finns det inget offentligt tillgängligt *samlad* material om naturvärdesinventering, vilket gör det svårt och kostsamt för individer och grupper att samla den information de behöver. Många ger upp innan de ens har börjat, vilket hindrar viktiga insatser för bevarande av områden med höga naturvärden. materialet består av 127 sidor illustrerade med fotografier och akvareller. *Se bilaga A nedan för sammanfattning av innehållet.*

Projektet "Inventera mera" syftar till att övervinna dessa hinder och tillhandahålla ett användbart studiematerial som kan användas av både föreningar och enskilda över hela landet. Jag anser att det är av största vikt att länsstämans ombud får en möjlighet att diskutera och bedöma detta underlag utifrån korrekta och fullständiga fakta. *Se bilaga C (extern bilaga) det färdigskrivna material som finns tillgängligt.*

Bilaga D Citat från personer som efterfrågat ett sådant material i den enkät om länets skogsarbete som kansliet utförde 2024 samt en namninsamling jag tagit initiativ till där 12 personer skrivit under med några av landets främsta inventerare och skogskännare som undertecknare (delas ej här pga GDPR men styrelse och kansli har tillgång till dessa i separat dokument).

Via projektmedel från riksföreningen har Naturskyddsföreningen i Norrbotten spenderat 47.000 kr på projektet men inte slutfört eller distribuerat materialet till allmänheten. Jag har önskat att styrelsen ska slutföra projektet men den 9 september 2024 tog styrelsen ett beslut att avslå min förfrågan.

Jag/vi föreslår länsstämman att besluta:

- att Länsförbundet i Norrbotten ges i uppdrag att ansöka om bidrag internt eller externt för att utföra mindre uppdateringar av materialet samt slutföra layouten så att materialet kan spridas digitalt och/eller tryckt.
- att Länsförbundet i Norrbotten ges i uppdrag att skriva avtal med extern projektledare som fakturerar föreningen för sitt arbete att utföra layout och ändringar (förslag arvode 300kr/t inkl moms) samt ordnar att korrekturläsning och faktagranskning sker, samt påföljande ändringar.

Naturskyddsföreningen Norrbottens län

- att ge länsförbundets styrelse i uppdrag att ta fram en plan för uppdatering för att materialet ska leva så länge som möjligt genom att söka en mindre summa projektpengar vartannat år för att gå igenom och uppdatera materialet efter behov.
- att påbörjar arbetet med uppdatering och utgivning av materialet innan nästa länsstämma.
- i sista hand att om stämman beslutar att inte färdigställa materialet släpper detta till mig, Marie Karlsson, så att jag kan färdigställa och publicera det med extern finansiering. Då skulle NSF Norrbotten naturligtvis stå med som en ursprunglig projektägare.

Pålänge den 30 januari 2025

Marie Karlsson

Kalix Naturskyddsförening

Bilaga A

Sammanfattning av innehållet:

Studieplan

SucceSSIONSTADIER

Störningar

Läge

Jordmån

Arternas ekologi

Hur gammal är skogen?

Brandljud

Kulturspår

Fjällnära skog

Död ved

Ädellövskog

Artportalen

Avenza Maps

Inventeringsstöd tallskog (blankett att skriv ut och fylla i ute i fält)

Inventeringsstöd granskog (blankett att skriv ut och fylla i ute i fält)

Beskrivning och bild, signalarter och rödlistade arter i följande naturtyper/substrat: Granskog, grankalkskog, tallskog/sandtallskog, kalktallskog, torra rikörtsbiotoper, fuktiga rikörtsbiotoper, trivallövträd, rika ädellövskogar och lundar örtfattig ädellövskog och gamla ädellövträd, ädellövträd i blockmarker och branter, lundar och lövängar, hasseldominerade lundar, gammal sälg, gammal asp, gammal björk, bränd ved, gammal ek, bokskog, betespräglad barrskog, rovdjur, vanliga arter

Avverkningsanmälningar

Att skydda ett område

Karttjänster

-Skogsstyrelsen Skogliga grunddata (avverkningsanmälningar), Skogens pärlor

-Länsstyrelsen (naturreservat, planerade reservat)

-Lantmäteriet Min karta, Vem äger fastigheten

-Skogsmonitor

Reservatsförslag

Interimistiskt förbud (exempel)

Begäran om tillsyn (exempel)

FSC-klagomål (handledning)

Artbestämning

Naturvårdsarter (kategorier, vad innebär de)

Myndigheter

Skyddsformer

Lagar, regler och konventioner

Bilaga B, citat från skogsaktiva som efterfrågar ett dylikt material:

“Hur inventeringarna och kunskapen om arter och skogsjuridik omsätts i konkret räddande av skogar, även skogar som inte har de allra högsta naturvärdena.”

“Utbildning i hur man använder digitala hjälpmedel i inventeringsarbetet, t.ex. hur man skapar Avenza-vänliga kartor med skikt från t.ex. Skogsmonitor.”

“Vet inte om det redan finns, men jag tror att det skulle behövas någon sorts guide kring vad man som medlem gör när en skog med naturvärden blir avverkningsanmäld. Vad ska man göra? Kontakta Skogsstyrelsen kanske - men vad ska man säga/skriva till dem? Vad gör man om det blir nollbeslut eller ett negativt beslut från Skogsstyrelsen? Ska man överklaga? Hjälper ni till med det och vem kontaktar man i så fall?”

“Kunskap”

“hjälp med att skriva fsc klagomål och överklagningar”

“Att färdigställa, publicera och sprida det kunskapsmaterial om skogsinventering som tagits fram men blivit liggande till ingen nytta.”

För att ytterligare belysa behovet har jag gjort en mindre undersökning hos skogsaktiva runt om i landet som fått ta ställning till om de anser att ett sådant samlat material behövs som besvarades av 12c personer inom och utanför Naturskyddsföreningen:

“Att ha ett samlat material om inventering underlättar väsentligt för ideella inventerare, sprider viktig kunskap, sparar även tid och bidrar därmed till att fler skogar kan inventeras.”

“Vi som värnar om naturen och allas vår framtid behöver ett sånt här material för att komma igång utan dröjsmål med att kunna identifiera och uppmärksamma naturvärden och skyddsvärda/hotade/fridlysta arter. Att ha tillgång till ett sånt här samlat och praktiskt direkt användbart material gör det möjligt att starta upp - och/eller berika redan pågående engagemang för det värdefullaste vi har - de små spillror som finns kvar av levande, naturliga områden i naturen.” “Naturskyddsföreningen bör vara en stark och modig förening som står upp mot den rovdrift som sker på naturen, som står upp när myndigheter, politiker och lobbyister inte respekterar naturvärden, och tar bort eller minskar resurser till skogsskydd. Naturskyddsföreningen bör göra allt som går för att ge stöd till initiativ som detta. Vi vet hur begränsade Skogsstyrelsens resurser är och hur lätt det är att fuska sig igenom en FSC-certifiering, hur lätt det är att de sista värdefulla skogarna inte hinner uppmärksammas och räddas.”

“Vi behöver fler personer som kan inventera så detta initiativ är mycket bra.”

“Det här är ett unikt material som borde spridas för att ge fler möjlighet att komma igång. Vi behöver bli fler som räddar skogar och det här materialet fångar upp många som inte annars skulle veta hur man ska börja!”

“Det är många som vill bidra till att skydda skogar med höga naturvärden. Det behövs vägledning och guider som på ett enkelt sätt förklarar hur man går till väga. Materialet ska spridas och inte ligga någonstans och samla damm!”

“Naturvärdesinventeringen är en viktig del i att skydda våra sista naturskogar, och göra inventering tillgängligt för så många som möjligt är därför av stor vikt.”

“Välarbetat material som många skogsaktiva kommer att få god nytta av”

“För att Skogsstyrelsen inte har/ges resurser att titta på ens en bråkdel av den 60 000-70 000 avverkningsanmälningar som kommer in varje år och det i princip åligger den ideella naturvärden att granska dessa avverkningsanmälningar så att inte höga naturvärden försvinner för gott. Skogsindustrin har enorma resurser för sitt lobbyarbete i sin strävan att byta ut naturskogar mot trädplantager för att tillgodose massaindustrins önskan om billig träråvara. Naturskyddsföreningen har "bara" sin kunskap och den måste delas till alla. Det är brått!”

Naturskyddsföreningen Norrbottens län

“Om vi ska få fler att engagera sig i inventeringar och överklaganden av avverkningsanmälningar så behövs den här typen av material för att underlätta och stödja processen som annars känns väldigt snårig och svår gripbar. Som det är nu så faller en alltför stor börda på några få som kan processen.”

“viktigt med klar info då inventera och enkla sådan saknas.”

“Viktigt att sprida kunskap om praktisk naturvård”

“Användbara fälthandledningarna är alltid bra. Materialet är omfattande. Funktion/syfte kan vässas. Exvis skulle det kunna paketeras i tydliga delar (ex vis län, biotop etc) för att vara mer tillgängligt/användbart även för mindre erfarna naturvårdsintresserade. Genomläsning av naturvårds- och artkunnig innan publicering är önskvärt.”